

ច្បាប់

ស្តីពី

នីតិវិធីអនុវត្តសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី

រដ្ឋកម្ពុជា

ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព សុភមង្គល

ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

លេខ : ៥១ ក្រ

**ក្រឹត្យ
ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ
នៃ
រដ្ឋកម្ពុជា**

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃរដ្ឋកម្ពុជា
- បានឃើញច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំរដ្ឋសភា និងក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ នៃ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ដែលប្រកាសឱ្យប្រើតាមក្រឹត្យលេខ ០៤ ក្រ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៨២ ។

សំរេច

ប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីអំពីនីតិវិធីអនុវត្តសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលរដ្ឋសភា នៃ រដ្ឋកម្ពុជា បានអនុម័តនៅ ថ្ងៃទី ០៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩២ នាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ នៃ នីតិកាលទី១ ។

កន្លែងទទួល :

- ខុទ្ទកាល័យគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណៈបក្សប្រជាជនកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យរដ្ឋសភា
- ខុទ្ទកាល័យក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ទីស្តីការរដ្ឋមន្ត្រី និងស្ថាប័នថ្នាក់ប្រហាក់ប្រហែល
- គ្រប់គណៈកម្មាធិការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង
- រដ្ឋកិច្ច
- កាលប្បវត្តិ-ឯកសារ

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩២

ជ. ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

ប្រធាន

ហត្ថលេខា និង ត្រា : ហេង ស៊ិន

ដើម្បីចម្លងចែក

អគ្គលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

ហត្ថលេខា និងត្រា : ចាន់ វ៉ែន

លេខ : ៥៣ ច.ល

បានចំលងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩២

អនុប្រធានមន្ទីរក្រសួងយុត្តិធម៌

តុង ពារី

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**វិធីអនុវត្តសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី
បទបញ្ញត្តិទូទៅ**

មាត្រា ១.-

ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់របស់កូនបំណុលណាមួយ ជាសង្ហារឹម ឬអសង្ហារឹម ជារូបិ ឬអរូបិ ត្រូវទុកជារត្នដាក់បញ្ចាំនិង ម្ចាស់បំណុលទាំងឡាយរបស់ខ្លួន ។ ដូច្នេះវត្ថុទាំងនេះអាចត្រូវវិបកម្មបាន ដើម្បីលក់យកថ្លៃសងម្ចាស់បំណុលទាំងឡាយ ។

ក៏ប៉ុន្តែមិនអាចត្រូវវិបកម្មបានទេ នូវទ្រព្យសម្បត្តិជាសង្ហារឹមដូចតទៅ :

- ១-ប្រដាប់សំរាប់ដំណេកជាចាំបាច់របស់អ្នកត្រូវវិបកម្ម និងរបស់គ្រួសារនៃអ្នកនេះដែលរស់នៅជាធម្មតាជាមួយ គ្នា ។
- ២-តុ ទូ និងប្រដាប់ស្លៀកពាក់ខាងមិនបានរបស់អ្នកដែលត្រូវវិបកម្ម និងរបស់គ្រួសារនៃអ្នកនេះដែលរស់នៅជា ធម្មតាជាមួយគ្នា ។
- ៣-ហត្ថបករណ៍ និងឧបករណ៍ជាចាំបាច់ដល់ការងារ ឬកិច្ចការខាងវិជ្ជាជីវៈនៃអ្នកស្រែចំការ និងសិប្បករ ។
- ៤-គ្រឿងបរិភោគជាចាំបាច់ដល់ឧបភោគបរិភោគរបស់អ្នកត្រូវវិបកម្ម និងរបស់គ្រួសារនៃអ្នកនេះ ដែលរស់នៅ ជាធម្មតាជាមួយគ្នាក្នុងអំឡុងពេល ៣ខែ ។
- ៥-ប្រដាប់ប្រើប្រាស់ជាចាំបាច់ ប្រចាំថ្ងៃនៃគ្រួសារ ។
- ៦-វត្ថុទាំងឡាយសំរាប់វិធីក្នុងសាសនា ។

មាត្រា ២.-

បៀវត្សប្រាក់ឈ្នួល នៃអ្នករដ្ឋការ និងនិយោជិក ប្រាក់ឈ្នួលរបស់ជនអ្នកបំរើ និងរបស់កម្មករព្រមទាំងលាភការ តាមកាលជាអ្វីក៏ដោយ នោះនឹងត្រូវវិបកម្មបាន តែក្នុងសមាមាត្រ ដូចអង្គុលខាងក្រោមនេះលាភការទាំងនេះ ត្រូវគិត ដោយកម្មលដ្ឋានរាល់ខែដែលជាគោលគឺ :

- ១-ផ្នែកតិចជាង ឬស្មើនឹងប្រាំពាន់រៀល "៥ ០០០ រៀល" នោះពុំអាចវិបកម្មបានទេក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ ។
- ២-ក្នុងខ្ទង់ពីរប្រាំពាន់មួយរៀល "៥ ០០១ រៀល" ទៅមួយម៉ឺនប្រាំពាន់រៀល "១៥ ០០០ រៀល" នោះត្រូវវិបកម្ម បានតែមួយភាគប្រាំ "១/៥" ប៉ុណ្ណោះទេ ។
- ៣-ខ្ទង់មួយម៉ឺនប្រាំពាន់មួយរៀល "១៥ ០០១ រៀល" ទៅប្រាំម៉ឺនរៀល "៥០ ០០០ រៀល" នោះត្រូវវិបកម្មតែពីរ ភាគប្រាំ "២/៥" ប៉ុណ្ណោះទេ ។
- ៤-ក្នុងខ្ទង់ប្រាំម៉ឺនមួយរៀល "៥០ ០០១ រៀល" ទៅដប់ម៉ឺនរៀល "១០០ ០០០ រៀល" នោះត្រូវវិបកម្មបានពាក់ កណ្តាល ។
- ៥-ក្នុងខ្ទង់ពីរដប់ម៉ឺនមួយរៀល "១០០ ០០១ រៀល" ទៅដប់ប្រាំមួយម៉ឺនរៀល "១៦០ ០០០ រៀល" នោះត្រូវវិបកម្ម

បានតែពីភាគបី "២/៣" ប៉ុណ្ណោះទេ ។

៦.ចំនួនលើសពីដប់ប្រាំមួយម៉ឺនរៀល "១៦០ ០០០ រៀល" ឡើងទៅនោះត្រូវរឹបអូសបានបីភាគបួន "៣/៤" ។

មាត្រា ៣.~

ឥណទេយ្យឯកសិទ្ធិ និងឥណទេយ្យមានលក្ខណៈខាងអាហារនោះ អាចរឹបអូសបានមួយភាគប្រាំ "១/៥" បន្ថែមលើប្រតិលាភនៃការងារ ដូចមានកំណត់នៅលើស្រាប់ គិតពីខ្ទង់ ប្រាំពាន់មួយរៀល "៥ ០០១ រៀល" ឡើងទៅ ។

ជំពូកទី ១

អំពីការរឹបអូស ចលនវត្ថុ

ផ្នែកទី ១

អំពីរបៀបរឹបអូសចលនវត្ថុ

មាត្រា ៤.~

ម្ចាស់បំណុល នឹងប្តឹងឱ្យរឹបអូសយកវត្ថុរបស់កូនបំណុល លុះត្រាតែខ្លួនមានសាលក្រម ហើយសាលក្រមនេះមានដាក់រូបមន្តបង្គាប់ឱ្យស្រាប់ ។

មាត្រា ៥.~

បើសេចក្តីសំរេចពីតុលាការមានដាក់សេចក្តីឱ្យសំរេចតាមនោះ មានអនុញ្ញាតអោយកូនបំណុលរកប្រាក់សងក្នុងរយៈពេលជាក់ណាត់ ប៉ុណ្ណោះប៉ុណ្ណោះ នោះម្ចាស់បំណុលនឹងប្តឹងឱ្យរឹបអូសបាន លុះត្រាតែថ្ងៃកំណត់ដែលអនុញ្ញាតឱ្យសងនោះផុតទៅហើយ ។

មាត្រា ៦.~

ប៉ុន្តែក្នុងរយៈពេលដែលរងចាំឱ្យផុតថ្ងៃកំណត់នោះ បើម្ចាស់បំណុលមានហេតុបណ្តាលឱ្យសង្ស័យក្រែងរបស់ទ្រព្យដែលទុកធានានោះក្រែងនឹងបាត់ខ្លះ ឬទាំងអស់ នោះម្ចាស់បំណុលអាចនឹងប្តឹងដល់ប្រធានតុលាការសុំឱ្យបង្គាប់ឱ្យចាត់ការបង្ការជាបណ្តោះអាសន្នសិន ដើម្បីឱ្យគង់រូបនៃរបស់ទ្រព្យជាធានានោះបាន ។

មាត្រា ៧.~

ម្ចាស់បំណុលនឹងប្តឹងសុំឱ្យចាត់ការបង្ការដូចខាងលើនេះបាន ទំរាំពេលណាខ្លួនបានសាលក្រមពីតុលាការជាស្រេចដាច់ខាត ប្រសិនបើបំណុលនោះមានចំនួនជាប្រាកដ ហើយដល់កំណត់ដែលត្រូវសងនោះផង ។

មាត្រា ៨.~

ប្រធានតុលាការត្រូវបង្គាប់អោយចាត់ការបង្ការជាបណ្តោះអាសន្នសិន បើយល់ឃើញថាត្រូវការបង្គាប់ឱ្យបង្ការនេះហើយត្រូវដាក់សេចក្តីតម្រូវតាមត្រូវការ ដើម្បីនឹងឱ្យសំរេចការនោះ ។

មាត្រា ៩.~

ម្ចាស់បំណុល ដើម្បីឱ្យប្រធានតុលាការចាត់វិធានការដូចខាងនេះបាន ត្រូវឱ្យមានពាក្យបណ្តឹងតំកល់នៅការិយាល័យ

ក្រឡាបញ្ជីមុនសិន ទើបតុលាការអាចចេញសាលក្រមយកទៅសំរេចបាន ។

មាត្រា ១០.~

ក្នុងរឿងក្តីអំពីបំណុល និងអំពីចលនវត្ថុ អាចចេញតែសំរង់សាលក្រមដែលមានដាក់រូបមន្តបង្គាប់ឱ្យសំរេចក៏ជាការ គ្រប់គ្រាន់ និងឱ្យចាត់ការសំរេចតាមផ្លូវច្បាប់បានហើយ តែបើក្នុងរឿងក្តីឡើយ មានរឿងក្តីអំពីចលនវត្ថុជាដើម ត្រូវតែចេញសេចក្តីចំលងសាលក្រមទាំងមូល ហើយមានដាក់រូបមន្តបង្គាប់ឱ្យសំរេចតាមផងទើបយកទៅសំរេចតាមផ្លូវ ច្បាប់បាន ។

មាត្រា ១១.~

ដើម្បីអនុវត្តការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយ ក៏ត្រូវចេញសេចក្តីចំលងសាលក្រមទាំងមូលដែរទើបយកទៅសំរេចបាន ។

មាត្រា ១២.~

ការរឹបអូសអចលនវត្ថុ ជាកិច្ចដែលម្ចាស់បំណុលប្តឹងយកចលនវត្ថុមានរូប របស់កូនបំណុលមកដាក់នៅដៃតុលាការ ដើម្បីលក់ចលនវត្ថុទាំងនេះ យកថ្លៃលក់នោះសងប្រាក់ជំពាក់ ។

មាត្រា ១៣.~

ការរឹបអូសនេះធ្វើបាននៅគ្រប់ទីកន្លែង ដែលឃើញចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុល គឺទោះឃើញនៅនឹងទីលំនៅរបស់កូន បំណុលក៏ដោយ នៅគេហដ្ឋានបណ្តោះអាសន្នរបស់កូនបំណុលក៏ដោយ នៅផ្លូវធ្លាជាសាធារណៈក៏ដោយ ។

មាត្រា ១៤.~

របៀបរឹបអូសនេះមានទំរង់ការប្រាំយ៉ាង :

- ១-យកសំរង់សាលក្រមទៅឱ្យដំណឹងដល់កូនបំណុល និងមានបង្គាប់ឱ្យសងផង ឬគ្មានបង្គាប់ឱ្យសង ។
- ២-បង្គាប់ឱ្យសង ។
- ៣-កំណត់ហេតុអំពីការរឹបអូស ហើយនឹងចាត់ជនម្នាក់ឱ្យរក្សារបស់នេះ ។
- ៤-បិទប្រកាសឱ្យដំណឹង ។
- ៥-ពិនិត្យមើលជាថ្មីទៀត ឱ្យដឹងថាវត្ថុដែលរឹបអូសនោះ នៅគ្រប់ដូចមានកត់ក្នុងបញ្ជី ឬទេ ហើយ និងការលក់វត្ថុ នោះ ។

មាត្រា ១៥.~

ការរឹបអូសចលនវត្ថុនឹងធ្វើបាន លុះត្រាតែបានឱ្យដំណឹងដល់កូនបំណុលរួចស្រេចជាមុនអំពីលិខិតសំរេចចេញរបស់ តុលាការដែលត្រូវតែមាន ទើបរឹបអូសបាន ។

មាត្រា ១៦.~

ការឱ្យដំណឹង គឺត្រូវប្រគល់លិខិតចំលងសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការ ដែលមានដាក់រូបមន្តបង្គាប់ឱ្យសំរេចតាម ទៅ ឱ្យកូនបំណុលផ្ទាល់ខ្លួន ឬក៏បិទនៅទីលំនៅ ។ ការប្រគល់នោះត្រូវអ្នកអនុវត្តសាលក្រមជាអ្នកប្រគល់ឱ្យ ហើយបង្គាប់ឱ្យ

សង ថាបើមិនសងទេ នឹងរឹបអូសចលនវត្ថុ ឬដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយ ។

មាត្រា ១៧.~

បើបានដំណឹងអំពីសាលក្រមរួចស្រេចហើយ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមមិនចាំបាច់ឱ្យដំណឹងជាថ្មីទៀតឡើយ ប៉ុន្តែមុននឹង ចាត់ការរឹបអូស ត្រូវបង្គាប់ឱ្យកូនបំណុលសងក្នុងរយៈពេលជាក់ណាត់ប៉ុណ្ណោះប៉ុណ្ណោះ ដែលអ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវកំរិត ដោយខ្លួនឯង ។

មាត្រា ១៨.~

សេចក្តីបង្គាប់ឱ្យសងនោះ នឹងទៅជាអសាធិការ កាលបើកន្លងហួស ៣០ថ្ងៃ ហើយអ្នកអនុវត្តសាលក្រមឥតមាន ចាត់ការរឹបអូសអ្វីសោះឡើយ ។

មាត្រា ១៩.~

សេចក្តីបង្គាប់ត្រូវមាន :

១-សេចក្តីឱ្យដំណឹងពីលិខិតសំរេចក្តីរបស់តុលាការដែលត្រូវមាន ទើបចាត់ការរឹបអូសបាន ហើយបើបានឱ្យដំណឹង ពីលិខិតសំរេចពីតុលាការនោះរួចហើយ នោះគ្រាន់តែរំលឹកពីសេចក្តីនៃសាលក្រមនោះវិញឡើយ ហើយប្រាប់ចំនួនទឹកប្រាក់ ដែលត្រូវសងនោះផង ។

២-បង្គាប់ឱ្យសងប្រាក់នេះ ហើយបើមិនសងទេ នឹងសំរេចតាមផ្លូវច្បាប់ នៅក្នុងរយៈពេលមួយជាក់ណាត់ដែលត្រូវ ឱ្យកំរិត ។

មាត្រា ២០.~

ប្រសិនបើម្ចាស់បំណុល ផ្ទេរឥណទេយ្យនោះឱ្យទៅអ្នកដទៃ ជនដែលទទួលឥណទេយ្យនោះត្រូវឱ្យដំណឹងដល់កូន បំ ណុលថែមទៀត អំពីសេចក្តីផ្ទេរឥណទេយ្យនេះឱ្យមកខ្លួន ។

បើអ្នកប្តឹងឱ្យរឹបអូសនោះជាអ្នកទទួលមតិក ឬជាអ្នកទទួលអំណោយដោយបណ្តាំខ្មោចនោះ អ្នកទទួលមតិកត្រូវឱ្យ ដំណឹងពីសំបុត្រមរណៈភាពនៃម្ចាស់មតិកនោះព្រមទាំងកំណត់រាយសាវតារគោត្តត្រកូលរបស់ខ្លួន បើជាអ្នកទទួលអំណោយ ដោយបណ្តាំខ្មោចវិញ ត្រូវឱ្យដំណឹងសំបុត្របណ្តាំខ្មោចដែលបញ្ជាក់ពីសាវតារខ្លួនជាអ្នកទទួលអំណោយនោះ ។

មាត្រា ២១.~

សេចក្តីឱ្យដំណឹងខាងលើនេះ នឹងឱ្យដំណឹងព្រមជាមួយ និងសាលក្រមតែម្តងក៏បាន ។

មាត្រា ២២.~

បើកូនបំណុលជាអនីតិជន ឬជាអសមត្ថជន ការរឹបអូសត្រូវអនុវត្តទៅលើអ្នកតំណាងពេញច្បាប់ ។

មាត្រា ២៣.~

បើសាលក្រមរបស់តុលាការត្រូវឱ្យកូនបំណុលដទៃទៀតសំរេចតាម ជាជំនួយកូនបំណុលផ្ទាល់ខ្លួនវិញ នោះអ្នកប្តឹង ឱ្យរឹបអូសត្រូវឱ្យដំណឹងដល់កូនបំណុលដទៃនោះអំពីសាលក្រម ដែលមានដាក់រូបមន្តបង្គាប់ឱ្យសំរេចតាមនោះ ។

មាត្រា ២៤.~

បើសេចក្តីបង្គាប់ឱ្យសងនោះបានធ្វើមួយដងពីរដងហើយ នៅតែមិនបានជាការទៀតទេ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ ។

មាត្រា ២៥.~

នៅក្នុងកំណត់ហេតុនេះ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវដាក់សេចក្តីថា ត្រូវរឹបអូសទ្រព្យចលនវត្ថុទាំងប៉ុន្មានដែលរឹបអូសហើយដែលជាប់ជារបស់កូនបំណុលនោះ ។

មាត្រា ២៦.~

ចាប់តាំងពីពេលនោះតទៅទ្រព្យទាំងនោះ ត្រូវនៅក្នុងដៃតុលាការ ហើយបើជនណាផ្លាស់ប្តូរ ក្លែងបន្លំ ឬតែបំបាត់យកទ្រព្យនេះត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពី ៦ខែ ដល់ ៧ឆ្នាំ ។

មាត្រា ២៧.~

នៅក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ត្រូវកត់ហេតុការណ៍ទាំងប៉ុន្មានដែលកើតឡើងនៅក្នុងវេលាចាត់ការរឹបអូសឱ្យបានត្រូវពិតប្រាកដ ហើយជាអាទិភាពកត់ត្រាឈ្មោះ និងចំនួនទ្រព្យដែលរឹបអូសនោះឱ្យបានពិស្តារ ។

មាត្រា ២៨.~

បើពុំកត់ត្រាឈ្មោះ និងចំនួនទ្រព្យទាំងនោះឱ្យពិស្តារទេ ត្រូវទុកជាអសាតត្រូវបានការ ។

មាត្រា ២៩.~

បើរបស់ទ្រព្យដែលរឹបអូសនោះមានបែបភាពដូចគ្នា ហើយមានតំលៃក៏បន្តិចបន្តួច នោះនឹងប្រមូលតែមួយដងរឹបអូសក៏បាន ។

មាត្រា ៣០.~

ទំនិញទាំងឡាយ ឬតាមគោលការណ៍វត្ថុណាដែលចូលក្នុងជំនួញបាននោះត្រូវរឹបអូសក៏បាន ប៉ុន្តែទំនិញទាំងនោះត្រូវតែឆ្លងវាស់ ឬវាស់តាមបែបភាពឱ្យដឹងចំនួន ។

មាត្រា ៣១.~

លោហៈធាតុមានតំលៃ ត្បូងថ្មមានតំលៃ និងគង់តែរឹបអូសត្រូវរាយឈ្មោះ និងបែបភាពឱ្យប្រគល់រូប ហើយឱ្យកត់ទាំងត្រាដែលបោះក្នុងវត្ថុនោះផងបើមានត្រា ។ ប្រសិនបើត្រានោះរលប់អស់ទៅ ត្រូវឱ្យកត់បញ្ជាក់ដូច្នោះនៅក្នុងកំណត់ហេតុផង គ្រឿងប្រាក់ក៏ត្រូវឆ្លឹងដែរ ។

មាត្រា ៣២.~

បើប្រសិនបើប្រាក់ចាយត្រូវឱ្យកត់នៅក្នុងកំណត់ហេតុពីចំនួនទឹកប្រាក់ និងប្រភេទនៃប្រាក់ចាយនោះ ។ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមអាចយកប្រាក់ចាយនោះទៅទុកនៅមន្ទីររបស់ខ្លួន ឬទុកនៅកន្លែងណាមួយដែលខ្លួនយល់ថាអាចធានាបាន ។

មាត្រា ៣៣.~

ប៉ុន្តែអ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវទុកឱ្យជន ដែលត្រូវរឹបអូសនូវប្រាក់មួយចំនួនល្មមនឹងទិញស្បៀងអាហារចិញ្ចឹមជីវិត និងក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្លួនបានក្នុងកំណត់ ៣ខែ ។

មាត្រា ៣៤.~

អ្នកអនុវត្តសាលក្រមមិនត្រូវរែកឆេរលើខ្លួនកូនបំណុល ឬជនដែលនៅស៊ីឈ្នួលបំរើកូនបំណុលនោះទេ ប៉ុន្តែបើកូនបំណុលមានពាក់គ្រឿងប្រាក់ មាស ឬគ្រឿងអ្វីមួយមានតម្លៃ នោះអ្នកអនុវត្តសាលក្រមអាចរឹបអូសគ្រឿងនេះបានលើកលែងតែគ្រឿងប្រដាប់ដែលពាក់បង្ការសត្រូវដែលគេហៅថា គាថានោះមិនត្រូវរឹបអូសឡើយ ។

មាត្រា ៣៥.~

ក្នុងការរឹបអូសនេះអ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវមានសាក្សីពីរនាក់អមផង ។ ឯសាក្សីនេះហៅថា សាក្សីខាងអ្នកអនុវត្តសាលក្រម ។ សាក្សីនេះត្រូវតែជានិមិត្ត ហើយមិនអោយជាប់ជាញាតិ ឬញាតិពន្ធ និងគូក្តី ឬនិងអ្នកអនុវត្តសាលក្រមរហូតដល់ជីដូនមួយបង្កើត រាប់ទាំងថ្នាក់នេះផងនិងមិនឱ្យត្រូវជាឈ្នួលនៃគូក្តី ឬអ្នកអនុវត្តសាលក្រមឡើយ ។

មាត្រា ៣៦.~

បើគ្មានសាក្សីដូច្នោះទេ ត្រូវទុកការរឹបអូសអចលនវត្ថុជាអសាធិតបានការ ។

មាត្រា ៣៧.~

កាលបើអ្នកអនុវត្តសាលក្រមដែលទៅចាត់ការរឹបអូស ឃើញផ្ទះកូនបំណុលបិទទ្វារទាំងអស់នោះអ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវរកជនម្នាក់មកចាំផ្ទះនេះ ដើម្បីកុំឱ្យជនណាមកលប់តែបំបាត់យកវត្ថុអ្វីបាន ហើយអ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវទៅរកប្រធាន ឬអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការឃុំ សង្កាត់ឱ្យមកមើល រួចឱ្យជាងម្នាក់ ឬអ្នកស្រុកម្នាក់បើកទ្វារផ្ទះនោះទៅចំពោះមុខប្រធាន ឬអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការឃុំ សង្កាត់នោះ ឯចលនវត្ថុនានាឯទៀត ដែលបិទក៏ត្រូវឱ្យបើក ហើយកត់ត្រាអូសបន្ត គ្នាទៅនៅពេលវេលានោះ ។

ឯប្រធាន ឬអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការឃុំ ឬសង្កាត់ត្រូវឱ្យចុះហត្ថលេខានៅលើកំណត់ហេតុ ដែលអ្នកអនុវត្តសាលក្រមបានធ្វើអំពីការរឹបអូសនោះផងដែរ ។

មាត្រា ៣៨.~

បើជនដែលត្រូវរឹបអូសនោះនៅផ្ទះ ហើយបើទ្វារផ្ទះនោះបើករួចដោយសំរួល ឬដោយបង្ខំអ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវបង្គាប់កូនបំណុលនោះថែមទៀតថា ត្រូវឱ្យសងប្រាក់ជំពាន់នៅទីកន្លែងនេះឱ្យហើយទៅ ។ ឯសេចក្តីបង្គាប់នេះត្រូវឱ្យដាក់នៅក្នុងកំណត់ហេតុដែលត្រូវធ្វើតាមមាត្រា ២៥ នៃច្បាប់នេះ ។ ប៉ុន្តែបើមិនធ្វើតាមរបៀបនេះក៏មិនត្រូវឱ្យទុកកំណត់ហេតុជាអសាធិតការឡើយ ។

មាត្រា ៣៩.~

អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវឱ្យបើកគ្រប់បន្ទប់ និងគ្រប់ទូ តុ រហូតដល់បន្ទប់ដែលជួលទៅឱ្យគេនៅនោះផង ។ បើអ្នក

ជួលប្រកែកពុំព្រមឱ្យបើក អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវចាត់ការដូចមានបញ្ញត្តិនៅមាត្រា ៣៧ នៃច្បាប់នេះ ។

កំណត់ហេតុនេះ ត្រូវឱ្យមានកត់ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ដែលនឹងត្រូវលក់ឡាយឡុងវត្ថុវិបល្លាស នោះផង ប៉ុន្តែបើមិនកត់ដូច្នោះទេ ក៏ មិនត្រូវទុកកំណត់ហេតុនោះជាអាសាតតការឡើយ ។

មាត្រា ៤០.~

អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវរើសរកជនម្នាក់ឱ្យធ្វើជាអ្នករក្សាវត្ថុដែលវិបល្លាសនេះ ។ មុខងារអ្នករក្សានេះ គឺត្រូវគ្រប់ គ្រងរំចេករក្សារបស់នោះឱ្យគង់ ប្រយ័ត្នកុំឱ្យជនដែលត្រូវវិបល្លាស ឬជនដទៃផ្សេងមកលបគែបំបាត់យកវត្ថុដែលវិបល្លាសនោះ ទៅបាន ឬមកលបយកវត្ថុមានតំលៃច្រើនហើយយកវត្ថុមានតំលៃតិចមកដាក់ជំនួសវិញបានឡើយ ។

មាត្រា ៤១.~

បើជនដែលត្រូវវិបល្លាសរកអ្នករក្សាម្នាក់ដែលជាអ្នកមានធនធានគ្រប់គ្រាន់មកឱ្យរក្សារបស់នោះបាន ហើយជននោះ ក៏ស្ម័គ្រចិត្តធ្វើជាអ្នករក្សារបស់នោះផង នោះអ្នកអនុវត្តសាលក្រមអាចទទួលយកតាមពាក្យសុំបាន ។

មាត្រា ៤២.~

បើនឹងយកជនដែលត្រូវវិបល្លាស ឬព្យាបាទត្រឹមថ្នាក់ដ៏ដូនមួយបង្កើតមកធ្វើជាអ្នករក្សាក៏បាន ឱ្យតែម្ចាស់បំណុល យលព្រមផងទើបបាន ។ ឯការយល់ព្រមនោះអាចទទួលតែមាត់ទទេក៏បានដែរ ។

មាត្រា ៤៣.~

បើជនដែលត្រូវវិបល្លាសមានវត្ថុមាននៅនឹងផ្ទះនោះអាចនឹងយកជននោះឱ្យធ្វើជាអ្នករក្សាបាន ទោះបីម្ចាស់បំណុល មិនព្រមក៏ដោយ បើឃើញថាវត្ថុដែលវិបល្លាសនោះមានតំលៃតិចជាងសោហ៊ុយដែលត្រូវចំណាយឱ្យអ្នករក្សាម្នាក់ទៀត ។

មាត្រា ៤៤.~

កំណត់ហេតុនោះតាមគោលការណ៍ត្រូវធ្វើនៅទីកន្លែងដែលវិបល្លាស ហើយត្រូវឱ្យអ្នករក្សាចុះហត្ថលេខា និងផ្តិតមេ ដៃ ។ បន្ទាប់មកត្រូវប្រគល់សេចក្តីកំណត់ហេតុនេះទៅឱ្យអ្នករក្សាមួយច្បាប់ ។ សេចក្តីចំលងកំណត់ហេតុនេះ ត្រូវមាន ហត្ថលេខា ឬស្នាមមេដៃរបស់អ្នកអនុវត្តសាលក្រម សាក្សី និងអ្នករក្សាផង ។

មាត្រា ៤៥.~

បើការវិបល្លាសនោះ ធ្វើនៅផ្ទះជនដែលត្រូវវិបល្លាស ហើយនៅចំពោះមុខជននេះផង អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវប្រគល់ សេចក្តីចំលងកំណត់ហេតុឱ្យជននេះមួយច្បាប់ ដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យមានការទាស់ទែងគ្នាអំពីការផ្លាស់ប្តូរក្លែងបន្លំ គែបំបាត់ វត្ថុដែលវិបល្លាសតទៅថ្ងៃមុខ ។

មាត្រា ៤៦.~

បើជនដែលត្រូវវិបល្លាសមិននៅ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវប្រគល់សេចក្តីចំលងកំណត់ហេតុមួយច្បាប់ទៅឱ្យប្រធាន ឬអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការឃុំ ឬសង្កាត់ ឯប្រធាន ឬអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការឃុំ ឬសង្កាត់នេះត្រូវចុះសេចក្តីថា បាន ឃើញនៅដើមកំណត់ហេតុនេះផង ។ ប្រធាន ឬអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការឃុំ ឬសង្កាត់ប្រគល់សេចក្តីចំលងនេះឱ្យជន

ដែលរឹបអូសនោះ កាលណាជននេះចូលមកផ្ទះវិញ ។

មាត្រា ៤៧.~

បើការរឹបអូសនេះត្រូវធ្វើនៅទីកន្លែងក្រៅពីផ្ទះជនដែលត្រូវរឹបអូស ហើយជននោះមិននៅផង អ្នកអនុវត្តសាល ក្រមត្រូវប្តឹងដល់ប្រធានតុលាការសុំឱ្យចេញដីការមួយច្បាប់អំពីរឿងនេះ ។

មាត្រា ៤៨.~

ហាមមិនឱ្យអ្នករក្សា ប្រើប្រាស់វត្ថុដែលរឹបអូស ជួល ឬឱ្យគេខ្ចីឡើយ អ្នករក្សាត្រូវថែរក្សាវត្ថុដែលរឹបអូសនេះបីដូច ជាខ្លួនជាម្ចាស់របស់ ។

បើអ្នករក្សាធ្វើល្មើសនឹងបញ្ញត្តិនេះ នឹងត្រូវទទួលសងជំងឺចិត្ត ហើយការរក្សាវត្ថុក៏ត្រូវដកពីអ្នករក្សានោះចេញវិញ ។

មាត្រា ៤៩.~

ឈ្នួលរក្សាវត្ថុនេះគិតមួយពាន់ប្រាំរយរៀល "១ ៥០០ រៀល" ក្នុងមួយថ្ងៃជាអតិបរមា ។

មាត្រា ៥០.~

អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវកំណត់តំលៃនៃវត្ថុនីមួយៗ ដែលត្រូវរឹបអូសតាមតំលៃប៉ាន់ស្មានតំលៃនេះត្រូវចុះក្នុង កំណត់ហេតុឱ្យចម្រុះទាំងនោះ ។

មាត្រា ៥១.~

បើចលនវត្ថុដែលវាយតំលៃមិនលើសពី ១៥ ០០០ រៀល អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុបញ្ជាក់ថារបស់ នេះតិចពេក មិនធ្ងន នឹងសងបំណុល ហើយមិនត្រូវឱ្យរឹបអូសទេ ។

នៅក្នុងកំណត់ហេតុនេះ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវដាក់សេចក្តីថា មានចលនវត្ថុមិនគ្រប់គ្រាន់ ហើយត្រូវបញ្ជូន កំណត់ហេតុនេះទៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ដើម្បីដាក់ក្នុងសំណុំរឿង ។

មាត្រា ៥២.~

អ្នកអនុវត្តសាលក្រម កាលបើបានធ្វើបញ្ជីកាត់តំលៃចលនវត្ថុនេះហើយ ត្រូវដាក់នៅក្នុងកំណត់ហេតុនោះផង ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ដែលនឹងត្រូវលក់ឡាយឡុងចលនវត្ថុនោះ ។

មាត្រា ៥៣.~

អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវយកសេចក្តីចំលងកំណត់ហេតុនេះមួយច្បាប់ទៅបិទភ្លាមមួយរំពេចនៅទីស្នាក់ការគណៈ កម្មាធិការឃុំ ឬសង្កាត់ និងនៅទីលំនៅនៃកូនបំណុលដែលត្រូវរឹបអូស ។ កិច្ចទាំងពីរខាងលើនេះបើមិនធ្វើតាមទេ នឹងត្រូវ ទុកកិច្ចការដែលធ្វើនេះជាអសាធិការហើយ នឹងចាត់តាំងការតទៅទៀតបានឡើយ ។

មាត្រា ៥៤.~

ការលក់ឡាយឡុងនឹងត្រូវលក់ក្នុងកំណត់ ៣០ ថ្ងៃគត់យ៉ាងយូរ គិតតាំងពីថ្ងៃដែលធ្វើបញ្ជីកាត់តំលៃចលនវត្ថុ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៥២ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៥៥.~

ថ្ងៃលក់ឡាយឡុង អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវពិនិត្យរាប់មើលវត្ថុដែលរឹបអូស គឺត្រូវពិនិត្យមើលវត្ថុនេះតាមបញ្ជាឱ្យដឹងក្រែងមានវត្ថុណាមួយ ឬច្រើនបាត់រូប ។

មាត្រា ៥៦.~

បើអ្នកអនុវត្តសាលក្រមពិនិត្យទៅឃើញមានបាត់វត្ថុដែលរឹបអូស អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវធ្វើអង្កេតភ្លាម ហើយបើអង្កេតទៅឃើញថាមានគេផ្លាស់ប្តូរក្លែងបន្លំ ឬគេបំបាត់នោះត្រូវរកអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចឱ្យនាំជនប្រព្រឹត្តនោះទៅតុលាការ ។

មាត្រា ៥៧.~

អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវលក់ឡាយឡុងវត្ថុដែលរឹបអូសតាមលេខរៀង និងតាមថ្លៃដែលកត់នៅក្នុងបញ្ជី ។
ប៉ុន្តែ បើវត្ថុដែលរឹបអូសនោះមានតម្លៃលើសពីប្រាក់ដែលជំពាក់ គិតទាំងចុងការ និងសោហ៊ុយផងនោះ កូនបំណុលអាចប្តឹងសុំឱ្យលក់វត្ថុណាខ្លះ មុនវត្ថុដទៃទៀតបាន ដើម្បី និងបានទុកវត្ថុណា ដែលខ្លួនពេញចិត្តជាងគេ ។

មាត្រា ៥៨.~

ប្រសិនបើមានចលាចលផ្សេងៗ នៅពេលវេលាដែលកំពុងលក់ឡាយឡុង អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុអំពីរឿងនេះ ហើយត្រូវរកអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនាំជនប្រព្រឹត្តបទល្មើសទៅតុលាការ ។

មាត្រា ៥៩.~

កាលបើលក់ឡាយឡុងវត្ថុនោះខ្លះទៅហើយបានចំនួនប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ ល្មមសងម្ចាស់បំណុលទាំងប្រាក់ដើម ទាំងប្រាក់ការ និងសោហ៊ុយផង ត្រូវឈប់លក់វត្ថុនេះតទៅទៀត ។

មាត្រា ៦០.~

ការលក់ឡាយឡុង ត្រូវលក់យកថ្លៃដល់ដៃ គឺថាកាលបើបានប្រគល់វត្ថុនោះឱ្យអ្នកទិញត្រូវចេញថ្លៃឱ្យភ្លាម ។

មាត្រា ៦១.~

ប្រាក់ដែលបានមកពីលក់វត្ថុឡាយឡុងនោះ ត្រូវប្រគល់ឱ្យម្ចាស់បំណុល ។ ម្ចាស់បំណុលត្រូវសរសេរនៅក្រោមកំនត់ហេតុលក់ឡាយឡុងថា បានទទួលប្រាក់ ហើយចុះហត្ថលេខានៅខាងក្រោម ។ ឯកំណត់ហេតុនេះត្រូវតែធ្វើភ្លាមៗ ។ បើម្ចាស់ បំណុលមិនចេះអក្សរទេ ត្រូវប្រគល់ប្រាក់ឱ្យម្ចាស់បំណុលនៅចំពោះមុខសាក្សីពីរនាក់ ។

មាត្រា ៦២.~

បើអ្នកអនុវត្តសាលក្រមប្រគល់ឱ្យម្ចាស់បំណុលភ្លាមមិនបានទេ ព្រោះមានបណ្តឹងប្តឹងទាស់ដូចមានបញ្ញត្តិត្រង់មាត្រា ៧០ និង ៧២ នៃច្បាប់នេះ នោះអ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវយកប្រាក់នេះ ទៅតំកល់ទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីក្នុងរវាង ៣ ថ្ងៃយ៉ាងយូរ ។

មាត្រា ៦៣.~

បើលក់ឡាយឡុងទៅហើយ គ្មានជនណាមកដេញថ្លៃបានទេ ត្រូវលក់វត្ថុដែលរឹបអូសនោះទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលតាមកំរិតថ្លៃដែលកាត់ទុកជាមុន ហើយដែលកាត់នៅក្នុងបញ្ជី ដើម្បីសងប្រាក់ជំពាក់ឱ្យរួចទាំងអស់ ឬខ្លះតាមថ្លៃវត្ថុដែលលក់បាន

បើថ្លៃលក់វត្ថុនោះយកមកសងប្រាក់ជំពាក់ មិនរួចទាំងអស់នោះទេ ត្រូវឱ្យកូនបំណុលទទួលជំពាក់ប្រាក់ដែលនៅសល់នោះតទៅទៀត ។ បើដូច្នោះអ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវកាត់ត្រាចំនួនប្រាក់ដែលប្រគល់ឱ្យម្ចាស់បំណុលនៅលើខ្នងលិខិតបំណុលប្រសិនបើមានលិខិតនោះ ។

បើយកប្រាក់លក់វត្ថុនោះមកសងប្រាក់ជំពាក់គ្រប់ចំនួនហើយ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវប្រគល់សំបុត្រទៅឱ្យកូនបំណុលវិញ ។

មាត្រា ៦៤.~

អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់ ពីប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ឡាយឡុងវត្ថុនោះ ហើយអ្នកអនុវត្តសាលក្រមមិនត្រូវទទួលប្រាក់លើសពីថ្លៃលក់បានឡើយ បើទទួលប្រាក់លើសពីចំនួននោះនឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពាក់កណ្តាលខែ ទៅ ៧ ខែ ។

**ផ្នែកទី ២
អំពីឧប្បត្តិហេតុ**

មាត្រា ៦៥

នៅពេលដែលចាត់ការរឹបអូស អាចមានឧប្បត្តិហេតុផ្សេងៗកើតឡើង ព្រោះជូនកាលមានការប្តឹងទាស់ និងការរឹបអូសនោះ ។ ការប្តឹងទាស់ទាំងនោះអាចមានមក :

- ១-ពីជនដែលត្រូវរឹបអូស
- ២-ពីម្ចាស់បំណុលនៃជនដែលត្រូវរឹបអូស ក្រៅពីម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹងឱ្យរឹបអូសនោះ
- ៣-ពីជនដទៃដែលគេតវ៉ាថា ចលនវត្ថុដែលត្រូវរឹបអូសទាំងអស់ ឬខ្លះជារបស់គេ ។

មាត្រា ៦៦.~

នៅពេលដែលអ្នកអនុវត្តសាលក្រមកំពុងចាត់ការរឹបអូស ជនដែលត្រូវរឹបអូសអាចនឹងប្តឹងទាស់បាន ក្នុងករណីនេះ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុភ្លាមមួយរំពេច ដោយចុះសេចក្តីបណ្តឹងនោះនៅក្នុងកំណត់ហេតុ ។ បើអ្នកអនុវត្តសាលក្រមយល់ថា បណ្តឹងទាស់នេះគ្មានសំអាងច្បាស់លាស់ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមនឹងចេះតែចាត់ការរឹបអូសតទៅទៀតបាន ។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងកំណត់ហេតុនេះត្រូវឱ្យរាយហេតុដែលបណ្តាលឱ្យធ្វើដូច្នោះ ឯចំណែកជនដែលត្រូវរឹបអូសនោះនៅវេលាដែលអ្នកអនុវត្តសាលក្រមចាត់ការរឹបអូសរួចហើយភ្លាមមានសិទ្ធិប្តឹងដល់តុលាការ សុំឱ្យចេញដីកាសំរេចឱ្យខ្លួនជាប្រញាប់អំពីបណ្តឹងទាស់នេះ ។

មាត្រា ៦៧.~

បើការប្តឹងទាស់ពីការរឹបអូសនោះ ប្តឹងក្រោយពេលដែលអនុវត្តសាលក្រមបានធ្វើ កំណត់ហេតុពីការរឹបអូសនេះរួច នោះជនដែលត្រូវរឹបអូសត្រូវយកពាក្យប្តឹងទាស់ទៅជូនប្រធានតុលាការដោយខ្លួនឯង ។ ឯប្រធានតុលាការបើបានទទួល ពាក្យប្តឹងទាស់នេះហើយ ត្រូវចេញដីកាសំរេចពីរឿងនេះភ្លាម ។

មាត្រា ៦៨.~

បើការប្តឹងទាស់នោះធ្វើមុនការរឹបអូស ហើយប្រធានតុលាការពុំបានសំរេចឱ្យទាន់មុនថ្ងៃដែលត្រូវលក់ឡាយឡុង វត្ថុនោះទេ ជនដែលត្រូវរឹបអូសត្រូវជូនបង្កាន់ដៃក្រឡាបញ្ជីបញ្ជាក់អំពីការទទួលពាក្យប្តឹងទាស់នោះទៅអ្នកអនុវត្តសាល ក្រម ឯបង្កាន់ដៃនោះត្រូវអ្នកក្រឡាបញ្ជីចេញឱ្យជាដរាប ។ ឯអ្នកអនុវត្តសាលក្រម កាលបើទទួលបង្កាន់ដៃនោះ ហើយមិន ត្រូវលក់ឡាយឡុងវត្ថុនោះឡើយ បើគ្មានបង្កាន់ដៃអ្វីជូនទៅអ្នកអនុវត្តសាលក្រមទេ នោះអ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវតែ ចាត់ការលក់ឡាយឡុងតទៅ ។

មាត្រា ៦៩.~

បើសំរេចថា ត្រូវទុកពាក្យប្តឹងទាស់វាបានការរួចហើយ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវឈប់លក់ឡាយឡុង ។

មាត្រា ៧០.~

ឯម្ចាស់បំណុលនៃជនដែលត្រូវរឹបអូស ទោះដោយប្រការយ៉ាងណាក្តី មិនអាចប្តឹងទាស់មិនឱ្យលក់ឡាយឡុងបាន ឡើយ ប៉ុន្តែម្ចាស់បំណុលអាចប្តឹងទាស់សុំកុំឱ្យយកប្រាក់ដែលលក់បាននោះ ទៅចែកចាយជាសំណងបាន ។ ក្នុងករណីខាង ក្រោមនេះ ម្ចាស់បំណុលនៃជនដែលត្រូវរឹបអូសនេះ ត្រូវប្តឹងទៅអ្នកអនុវត្តសាលក្រមមុនពេលលក់ឡាយឡុងក៏បាន កំពុង តែលក់ឡាយឡុងក៏បាន ។ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវកត់បណ្តឹងទាស់នោះក្នុងកំណត់ហេតុលក់ឡាយឡុង ។

បើមានការប្តឹងទាស់ សុំកុំឱ្យយកប្រាក់ដែលលក់បាននោះទៅចែកចាយជាសំណងនោះ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមមិនត្រូវ ប្រគល់ប្រាក់នោះឱ្យទៅម្ចាស់បំណុលដែលជាអ្នកសុំឱ្យរឹបអូសនោះឡើយ ។ ប្រាក់នោះអ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវយកទៅ ទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ឬទីកន្លែងណាដែលយល់ឃើញថាធានាបាន ហើយក្នុងរវាង ១០ថ្ងៃម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹង ទាស់ត្រូវជូនពាក្យដល់តុលាការសុំឱ្យសំរេចអំពីបណ្តឹងទាស់នោះ ។

មាត្រា ៧១.~

លុះផុតកំណត់ ១០ ថ្ងៃ ហើយ ហើយពុំឃើញម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹងទាស់នោះជូនពាក្យដល់តុលាការទេនោះ ម្ចាស់ បំណុលដែលជាអ្នកប្តឹងសុំឱ្យរឹបអូស អាចសុំបើកយកប្រាក់ដែលតំកល់នោះបាន ។

មាត្រា ៧២.~

ជនដែលប្រកាន់ថា វត្ថុដែលរឹបអូសទាំងអស់ ឬខ្លះនោះជារបស់ខ្លួន ជននោះអាចប្តឹងទាស់សុំកុំឱ្យលក់ឡាយឡុងបាន ។ បណ្តឹងទាស់នោះនឹងទុកជាត្រឹមត្រូវបាន លុះត្រាតែប្តឹងឱ្យមុនថ្ងៃដែលកំរិតឱ្យលក់ឡាយឡុង ឬនៅពេលដែលកំពុងលក់

មាត្រា ៧៣.~

ជនណាដែលប្រកាន់ខ្លួនជាម្ចាស់វត្ថុ ត្រូវជូនពាក្យមួយច្បាប់មកអ្នកអនុវត្តសាលក្រម ព្រមជាមួយ និងសំបុត្រស្នាមផ្សេងៗ សំគាល់ខ្លួនជាម្ចាស់វត្ថុនោះបើមាន ឬភស្តុតាងអ្វីផ្សេងៗ ទៀតដើម្បីជាសំអាងនៃសេចក្តីតវ៉ាថាខ្លួនជាម្ចាស់វត្ថុនោះ ។

បើអ្នកប្តឹងទាស់នោះមិនចេះសរសេរ ត្រូវអោយប្តឹងទាស់ដល់អ្នកអនុវត្តសាលក្រមតែម្នាក់ទេ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវកត់ចំណើយតាមពាក្យប្តឹងទាស់នោះ ហើយអោយមានសាក្សីពីរនាក់បញ្ជាក់ ពីសារវាជាពិតនៃអ្នកប្តឹងទាស់នោះផង ។

មាត្រា ៧៤.~

បើការប្តឹងទាស់នោះទាក់ទងតែ និងលើរូបវត្ថុខ្លះទេ នោះត្រូវឱ្យទុកវត្ថុនោះសិន កុំអាលឱ្យលក់ឡាយឡុង ឯវត្ថុឯទៀតត្រូវអោយលក់ទៅ ។

មាត្រា ៧៥.~

បើពាក់ព័ន្ធនៅលើរូបវត្ថុទាំងអស់ ឬលើរូបវត្ថុភាគច្រើន អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវឈប់លក់ឡាយឡុងសិន ។

ពាក្យប្តឹងទាស់ ឬកំណត់ហេតុដែលកត់ចំណើយប្តឹងទាស់នេះ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវបញ្ជូនទៅតុលាការដែលត្រូវសំរេចរឿងនេះដោយដីកាជាប្រញាប់ ឯវត្ថុដែលរឹបអូសនឹងលក់ឡាយឡុងនោះ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវប្រគល់ទៅឱ្យជនដែលទទួលរក្សានោះ រក្សាទៅទៀត រងចាំស្តាប់សេចក្តីសំរេចពីតុលាការ ។

មាត្រា ៧៦.~

បើប្រធានតុលាការចេញដីកាសំរេចថា ត្រូវតែអោយលក់ឡាយឡុងតទៅ ត្រូវតែសំរេចតាមដីកានោះ ទោះបីអ្នកប្តឹងទាស់ប្តឹងតវ៉ាទៀត ពីប្រធានតុលាការក៏ដោយ ។

មាត្រា ៧៧.~

បើមានហេតុដូច្នោះប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ឡាយឡុងនោះ ត្រូវអ្នកអនុវត្តសាលក្រមយកទៅតំកល់ទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៦២ នៃច្បាប់នេះ រក្សាទុកទាស់តែពេលណាតុលាការសំរេចពីបណ្តឹងទាស់នោះហើយស្រេច ។

អ្នកប្តឹងទាស់ត្រូវប្តឹងតវ៉ាពីដីកាប្រធានតុលាការក្នុងកំណត់ដប់ថ្ងៃគត់ បើខ្លួនពុំសុខចិត្ត និងដីកានោះ បើទុកអោយហួសពីកំណត់នោះហើយ ត្រូវទុកដីការបស់ប្រធានតុលាការប្រជាជនជាស្រេចដាច់ខាត តទៅ ហើយពុំអាចប្តឹងតវ៉ាអ្វីទៀតឡើយ ។

ការប្តឹងតវ៉ារបស់ប្រធានតុលាការប្រជាជននោះ ត្រូវឱ្យមានពាក្យមួយច្បាប់ប្តឹងសូមអោយតុលាការប្រជាជនជំនុំជម្រះរឿងនោះ ។ ការប្តឹងដូច្នោះមិនចាំបាច់អោយមានសេចក្តីផ្សះផ្សាពីមុនឡើយ ។

មាត្រា ៧៨.~

កាលពីមានច្បាប់បំណុលឯទៀតប្តឹងមុនថ្ងៃលក់ឡាយឡងក្តី ឬនៅវេលាកំពុងលក់ឡាយឡងក្តី ជំទាស់កុំអោយមាន ការប្រគល់ប្រាក់ដែលបានមកពីម្ចាស់បំណុល ដែលជាអ្នកប្តឹងសុំអោយរឹបអូសដូចមានបញ្ញត្តិក្នុងមាត្រា ៧០ នៃច្បាប់ នោះ ក្រឡាបញ្ជី ក្រោយពីបានទទួលប្រាក់ពីអ្នកអនុវត្តសាលក្រមនោះក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ ត្រូវកោះជនដែលត្រូវរឹបអូស ម្ចាស់បំណុលជាអ្នកប្តឹងសុំអោយរឹបអូស និងម្ចាស់បំណុលជាអ្នកប្តឹងទាស់ ឱ្យចូលមកតុលាការប្រជាជន ហើយតុលាការប្រ ជាជន ឬចៅក្រមម្ចាស់ដែលត្រូវចាត់ពីប្រធានតុលាការ យកប្រាក់នោះមកចែងសងឱ្យម្ចាស់បំណុលទាំងនោះតាមសមធម៌ នៅក្នុងបន្ទប់របស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៧៩.~

បើធ្វើដូច្នោះទៅហើយនៅតែមានការទាស់ទែងពុំព្រមព្រាងគ្នាទៀត ត្រូវអោយជនដែលប្តឹងទាស់សុំកុំអោយ ចែកប្រាក់នេះ ឬក៏ម្ចាស់បំណុលដែលជាអ្នកប្តឹងណាមួយ ប្តឹងតវ៉ាទៅតុលាការសូមអោយសំរេចសេចក្តីឱ្យ ។

មាត្រា ៨០.~

ការបែងចែកប្រាក់សងបំណុលនេះ ត្រូវឱ្យធ្វើកំណត់ហេតុមួយច្បាប់ដែលត្រូវអោយកូនក្តីទាំងអស់ចុះហត្ថលេខាផង ឯដើមកំណត់ហេតុនេះត្រូវទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ។

មាត្រា ៨១.~

បើជនដែលមានប្រយោជន៍ប្តឹងទាស់ចូលមកប្តឹងក្រោយដែលបានលក់ឡាយឡងរួចស្រេចទៅហើយ ជននោះគ្រាន់ តែមានអំនាចប្តឹងសុំសោហ៊ុយជម្ងឺចិត្តតែប៉ុណ្ណោះ ។

**ជំពូកទី ២
អំពីការរឹបអូសចលនវត្ថុ**

មាត្រា ៨២.~

អ្នកអនុវត្តសាលក្រមដែលទទួលភារៈទៅរឹបអូសចលនវត្ថុ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹងសុំឱ្យរឹបអូសប្រគល់ មកឱ្យខ្លួននូវសាលក្រមដែលមានដាក់រូបមន្តឱ្យសំរេចតាមអនុវត្ត ហើយដែលតាមអំណាចសាលក្រមនេះហើយដែលនឹង ត្រូវចាត់ការរឹបអូស ។

ប្រសិនបើអចលនវត្ថុនោះជាដីដែលមានចុះនៅក្នុងបញ្ជីសុរិយោដីហើយ ត្រូវឱ្យប្រគល់សេចក្តីចំលងពីបញ្ជីនោះមួយ ច្បាប់ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវសេចក្តីចំលងផែនទី ទីកន្លែងមានដីនោះ ។

អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹងសុំឱ្យរឹបអូសប្រគល់កិច្ចការបញ្ជាក់ចលនវត្ថុមកឱ្យខ្លួនផងដែរ ទោះដីនោះមានសង់ផ្ទះគេហដ្ឋានលើក៏ដោយ គ្មានក៏ដោយ ។

មាត្រា ៨៣.~

អ្នកអនុវត្តសាលក្រមកាលបើបានលិខិតអ្វីមួយពីម្ចាស់បំណុល ត្រូវចេញបង្កាន់ដៃឱ្យអ្នកនោះថាបាន ទទួលលិខិតនោះហើយ ។ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមអាចរកលិខិតទាំងនោះដោយខ្លួនឯងក៏បាន ក្នុងករណីនោះមិនបាច់ចេញបង្កាន់ដៃអ្វីឡើយ ។

មាត្រា ៨៤.~

ការរឹបអូសចលនវត្ថុ ត្រូវឱ្យដំណឹងពីសាលក្រមដល់កូនបំណុល និងឱ្យបង្កាន់ដៃសងប្រាក់ជំពាក់ជាមុន ដូចមានបញ្ញត្តិនៅមាត្រា ១៦ នៃច្បាប់នោះ ទើបចាត់ការរឹបអូសជាក្រោយបាន ។

មាត្រា ៨៥.~

បើកូនបំណុលពុំធ្វើតាមសេចក្តីប្រកាសបង្គាប់នេះទេ ៣០ ថ្ងៃយ៉ាងតិចក្រោយថ្ងៃដែលបានបង្គាប់ឱ្យសងប្រាក់ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុរឹបអូសមួយច្បាប់ កំណត់ហេតុនោះត្រូវឱ្យភ្ជាប់ជាមួយផងនូវបញ្ជីរាយមុខព្រមទាំងទំហំនឹងភាព ហើយនឹងទឹកនៃចលនវត្ថុដែលរឹបអូសនោះបួន ឬប្រាំច្បាប់តាមតំរូវការ ។

ក្នុងបញ្ជីនោះត្រូវឱ្យចុះ :

- នាម និងទីលំនៅម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹងសុំឱ្យរឹបអូស និងជនដែលត្រូវរឹបអូស
- លិខិតចំលងបញ្ជីដី បើដីនោះមានចុះបញ្ជីសុរិយោដី
- ថ្លៃដីដែលកាត់ដោយអ្នកប្តឹងសុំឱ្យរឹបអូស
- ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ពេលម៉ោង និងទីកន្លែងដែលត្រូវលក់ឡាយឡុងនោះ ។

មាត្រា ៨៦.~

បើទំហំដីដែលលក់ឡាយឡុងនោះតិចជាងមួយហិចតា ហើយនៅលើចលនវត្ថុគ្មានសង់គេហដ្ឋានដែលត្រូវទុកជាចលនវត្ថុពីកំណើតទេ នោះត្រូវឱ្យប្រធាន ឬអនុប្រធានកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ លក់ឡាយឡុងដីនោះនៅទីស្នាក់ការឃុំ នៅចំពោះមុខអ្នកអនុវត្តសាលក្រម ។ ក្រៅពីករណីនេះ ត្រូវតែលក់ឡាយឡុងនៅ ទីស្នាក់ការតុលាការ ។

មាត្រា ៨៧.~

អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវយកបញ្ជីរាយមុខចលនវត្ថុ មួយច្បាប់ទៅបិទនៅទីស្នាក់ការ ឃុំ ឬសង្កាត់ ដែលចលនវត្ថុនោះស្ថិតនៅ មួយច្បាប់ទៀតទៅបិទនៅទីដីដែលត្រូវលក់ឡាយឡុង មួយច្បាប់ទៀត ត្រូវយកទៅបិទនៅទីផ្សារ ។ ប្រសិន បើត្រូវលក់នៅទីស្នាក់ការតុលាការ ត្រូវឱ្យបិទបញ្ជីនេះ មួយច្បាប់នៅទីស្នាក់ការនោះផង ។

មាត្រា ៨៨.~

បញ្ជីរាយមុខចលនវត្ថុនេះមួយច្បាប់ត្រូវដាក់ក្នុងសំណុំរឿង ។ បញ្ជីមួយច្បាប់នេះទុកជាបញ្ជីដើមហើយត្រូវមានចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងបញ្ជីនោះថា អ្នកអនុវត្តសាលក្រមបានបិទបញ្ជីនេះជាប្រកាសនៅទីណាៗផង ។

មាត្រា ៨៩.

បើចលនវត្ថុមានចុះនៅក្នុងបញ្ជីសុរិយោដីនោះអ្នកអនុវត្តសាលក្រមក្រោយពីពេលបិទប្រកាសហើយ ឱ្យត្រូវចំណែក ណត់ហេតុ នៃការរឹបអូសចលនវត្ថុនោះ ក្នុងបញ្ជីព័ន្ធខាងសុរិយោដី តែបើពុំបានដូចនេះទេ ដោយហោចណាស់ក៏ត្រូវចុះ ចំណារអំពីការរឹបអូសនោះដែរ ដើម្បីឱ្យតិចជនទាំងពួងដែលមានប្រាថ្នាចង់ទិញចលនវត្ថុនោះបាន ដឹងអំពីរឿងនេះផង ។

បើចលនវត្ថុមានចុះបញ្ជីសុរិយោដីទេ នោះចំណារដូចគ្នានេះ ត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីភូមិបាល ។

មាត្រា ៩០.

ក្នុងរវាង ៥ថ្ងៃ គិតតាំងពីថ្ងៃដែលបានបិទបញ្ជីរាយមុខអចលនវត្ថុជាប្រកាសនោះរួច អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវឱ្យ ដំណឹងទៅដែលត្រូវរឹបអូស និងទៅម្ចាស់បំណុលដែលបានទទួលបញ្ជីដីនោះ ហើយដែលមានចុះលិខិតបញ្ជីនៅក្នុងសៀវ ភៅបញ្ជីសំរាប់ទទួលចុះបញ្ជីអំពីកិច្ចនេះ ឬដែលបានទទួលបញ្ជីហោ ហ៊ីប៉ូតែកពីការដែលរឹបអូសអចលនវត្ថុនោះ ហើយ បង្គាប់ថា ត្រូវឱ្យចូលទៅមើលលក់ឡាយឡងផង ។

នៅចុងដីកាឱ្យដំណឹងដែលប្រគល់ឱ្យកូនបំណុលដែលត្រូវរឹបអូស និងម្ចាស់បំណុលទាំងឡាយនោះ អ្នកអនុវត្តសាល ក្រមត្រូវកត់ត្រាមានទាំងឡាយអំពីការលក់ឡាយឡងនោះ ហើយនឹងបញ្ជីរាយនាមរូបអចលនវត្ថុដែលរឹបអូសនោះផង ។ ឯដើមដីកានោះត្រូវឱ្យទុកក្នុងសំណុំរឿង ឬក៏ត្រូវបញ្ជូនទៅក្រឡាបញ្ជី ដើម្បីទុកក្នុងសំណុំរឿង បើលក់ឡាយឡងនៅទី ស្នាក់ការតុលាការ ។

មាត្រា ៩១.

ចាប់ពីថ្ងៃដែលសាមីខ្លួនទាំងអស់បានទទួលដំណឹងពីការរឹបអូសរួចហើយ ជនដែលត្រូវរឹបអូស ឬអ្នកជួលអចលនវត្ថុ ដែលរឹបអូសនោះត្រូវបានចាត់តាំងជាអ្នកថែរក្សាទុកពេញច្បាប់នូវផល្លានុផល និងឈ្នួលនៃអចលនវត្ថុនោះ ។

មាត្រា ៩២.

បើម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹងសុំឱ្យរឹបអូស ឬជនឯទៀតដែលមានប្រយោជន៍ក្នុងរឿងនោះ ប្តឹងសុំឱ្យចាត់មនុស្សដទៃ ទៀតក្រៅពីម្ចាស់បំណុល និងជួលអចលនវត្ថុ ឱ្យធ្វើជាអ្នកថែរក្សា នោះនឹងចាត់តាមពាក្យសុំបាន ។

មាត្រា ៩៣.

នឹងប្តឹងសុំដូច្នោះបាន លុះត្រាតែម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹងសុំឱ្យរឹបអូស ឬជនឯទៀតនោះជូនពាក្យមួយច្បាប់ ទៅប្រធាន តុលាការ ជានាទីនៃអចលនវត្ថុដែលរឹបអូសបាននោះ ហើយប្រធានតុលាការត្រូវសំរេចរឿងនោះ ដោយដីកាកិច្ចការ ប្រញាប់ ។ ក្នុងករណីនេះអ្នកបណ្តឹង នឹងជនដែលត្រូវរឹបអូសត្រូវកោះឱ្យចូលមក ឯអ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវទទួលធ្វើជា តំណាងក្នុងទៀត ។ អ្នកថែរក្សាត្រូវរើសយកតែជនដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ ។

មាត្រា ៩៤.

ឯរង្វាន់អ្នកថែរក្សាត្រូវប្រធានតុលាការសំរេចតាមសេចក្តីសុំពីអ្នករក្សានៅវេលាដែលយប់ថែរក្សា និងក្រោយ ដែលប្រធានតុលាការ បានសំរេចយល់ព្រមពីប្រាក់ចំនួនចំណាយ ក្នុងកិច្ចការរក្សានោះ ។

មាត្រា ៩៥.~

តាមគោលការណ៍អ្នករក្សាត្រូវបានរង្វាន់ ៥ភាគរយនៃប្រាក់ដែលទារបានមករក្សាទុក និង ៥ភាគរយនៃប្រាក់ចំណាយ

មាត្រា ៩៦.~

ការលក់អាចធ្វើទៅបាន ក្នុងកំណត់ ៣០ ថ្ងៃគិតពីថ្ងៃបិទប្រកាសនៅដីកាដែលត្រូវលក់ឡាយឡងនៅទីផ្សារ នៅទីស្នាក់ការឃុំ និងទីស្នាក់ការតុលាការប្រជាជន ដោយអនុលោមទៅតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៨៦ និង ៨៧ នៃច្បាប់នេះ ។

សំរាប់អចលនវត្ថុដែលស្ថិតនៅក្នុងទីប្រជុំជននៃខេត្ត ឬក្នុងមជ្ឈដ្ឋានដែលត្រូវរៀបចំធ្វើជាក្រុង នោះវិធាននៃការផ្សាយ ត្រូវធ្វើផងដែរតាមសារពត៌មាន តាមវិទ្យុ ឬទូរទស្សន៍ជាដើម ។

មាត្រា ៩៧.~

ការលក់នោះ ត្រូវបើកឱ្យដេញថ្លៃជាសាធារណៈ ជនណាដែលដេញថ្លៃច្រើនជាងគេក្រោយបំផុត ត្រូវបានអចលនវត្ថុដែលដាក់ចេញថ្លៃនោះ ។

មាត្រា ៩៨.~

កាលបើបើកឱ្យដេញថ្លៃហើយ ត្រូវឱ្យអុចទៀន ឬភ្លើងបន្តគ្នាទាល់តែទៀន ឬភ្លើងនីមួយៗនោះនេះបានកំណត់យ៉ាងតិចណាស់ត្រឹមយនាទី ។

លុះទៀន ឬភ្លើងទីបីអុចបន្ត គ្នានោះរលត់ផុតកាលណា ទើបត្រូវសំរេចលក់អចលនវត្ថុនោះបានគឺថាបើជនណាដេញថ្លៃហើយគ្មានជនណាដេញថ្លៃឱ្យលើសទៅទៀតក្នុងរវាងដែលទៀន ឬភ្លើងទីបីកំពុងនេះនោះទេ ទើបត្រូវសំរេចថាអចលនវត្ថុដែលលក់នោះត្រូវបានជននោះ បើក្នុងវេលាទៀនមួយក្នុងទៀនបីជាដំបូងកំពុងនេះ ហើយមានគេដេញថ្លៃឡើងតទៅទៀតនោះ នឹងសំរេចលក់បាន លុះត្រាតែទៀនពីអុចតទៅទៀតរលត់អស់ទៅគ្មានជនណាដេញថ្លៃឡើងតទៅទៀត ។

មាត្រា ៩៩.~

បើក្នុងរវាងទៀន ឬភ្លើងបីគ្មានជនណាដេញថ្លៃទេ ត្រូវទុកម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹងសុំឱ្យរឹបអូសជាអ្នកទិញអចលនវត្ថុដែលលក់ តាមថ្លៃដែលបានកាត់ទុកជាមុន ។

មាត្រា ១០០.~

បើហេតុផលណាមួយបណ្តាលឱ្យលើការលក់ឡាយឡងនោះទុកទៅថ្ងៃមុខ នោះទុកឱ្យអ្នកដែលបានដេញថ្លៃម្នាក់ឯង ឬអ្នកដែលបានដេញថ្លៃក្រោយគេបំផុតឱ្យរួចពីការទិញរបស់នោះ គឺថាត្រូវទុកថ្លៃដែលជននោះដេញជាអសារឥតការ ។

មាត្រា ១០១.~

អ្នកចូលដេញថ្លៃដែលត្រូវលក់ឡាយឡងនោះត្រូវបង់ប្រាក់ធានានៅអ្នកអនុវត្តសាលក្រមដែលចូលសំរួលលក់ឡាយឡងជាមុន ទើបចូលដេញថ្លៃបាន ។ ឯប្រាក់នោះត្រឹមតិច ១០ ភាគរយ នៃថ្លៃវត្ថុដែលកាត់ជាមុន ។ ប្រាក់ ដែលធានានោះត្រូវប្រគល់ឱ្យម្ចាស់ប្រាក់វិញដោយឥតដកហូតកំរៃអ្វីឡើយ បើអ្នកនោះដេញថ្លៃពុំបានទេ ។ បើអ្នកនោះដេញថ្លៃបានរបស់

អ្វីនីមួយៗ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវយកប្រាក់ធានាទៅដាក់ការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីគិតជាថ្លៃរបស់ដែលអ្នកនោះដេញបាន
មាត្រា ១០២.~

បើការលក់ឡាយឡងធ្វើនៅទីស្នាក់តុលាការ ត្រូវដេញប្រាក់ថ្លៃដែលទិញបានទៅឱ្យក្រឡាបញ្ជី ។ បើការលក់ឡាយ
ឡងនៅទីស្នាក់ការឃុំវិញ ត្រូវដេញប្រាក់វត្ថុដែលទិញបានទៅឱ្យប្រធាន ឬអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ ។

មាត្រា ១០៣.~

អ្នកដេញថ្លៃបានត្រូវបង់ថ្លៃអចលនវត្ថុនោះ ក្នុងរយៈពេល ១០ថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតពីថ្ងៃដេញថ្លៃបាន អ្នកដេញថ្លៃបាន
ត្រូវបង់ពន្ធអ្វីៗ ទាំងអស់នៃការដេញថ្លៃព្រមទាំងសោហ៊ុយទាំងឡាយដែលនាំឱ្យចូលដេញថ្លៃបាន ។ ចំនួនសោហ៊ុយទាំង
នោះត្រូវបានប្រកាសជាសាធារណៈ ឱ្យបានដឹងជាមុននៅពេលប្រធាន ឬអនុប្រធាននៃគណៈកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ ឬចៅ
ក្រមចាត់ការដាក់លក់ ។

កាលបើលក់ធ្វើនៅទីស្នាក់ការតុលាការ នោះត្រូវប្រធានតុលាការជាអ្នកដឹកនាំតែខ្លួនឯងតែម្នាក់ ដោយឥតមានទី
ប្រឹក្សាតុលាការជួយផងទេ ។

កំណត់ហេតុនៃការដេញថ្លៃ និងត្រូវប្រគល់ឱ្យអ្នកដេញថ្លៃបាន តែនៅពេលក្រោយបង់ថ្លៃ និងសោហ៊ុយទាំងពួងរួច
ជាស្រេច ។

មាត្រា ១០៤.~

អ្នកដេញថ្លៃបានអចលនវត្ថុណាមួយ និងត្រូវបានជាម្ចាស់នៃអចលនវត្ថុនោះ លុះត្រាតែបានសងថ្លៃទិញរបស់នោះរួច
ស្រេចទាំងអស់ព្រមទាំងថ្លៃសោហ៊ុយដែលខ្លួនត្រូវបង់ ហើយបើគ្មានការតវ៉ាសុំឱ្យដេញថ្លៃឡើងវិញដូចមានចែងក្នុងមាត្រា
១០៧ បើពុំទាន់បង់ថ្លៃទិញរបស់នោះទេ អចលនវត្ថុដែលលក់នោះនៅជារបស់ម្ចាស់ដើមដែលត្រូវរឹបអូសជាដរាប ។

មាត្រា ១០៥.~

អ្នកដេញថ្លៃបានអចលនវត្ថុណាមួយត្រូវទទួលកាន់កាប់អចលនវត្ថុនោះ តាំងពីថ្ងៃដែលបានបង់ថ្លៃទិញរួចស្រេច
ហើយត្រូវទទួលយកអចលនវត្ថុនោះតាមបែបភាពនៅវេលានោះ មិនអាចតវ៉ាឱ្យមានការធានា និងឱ្យបានសំណងសោ
ហ៊ុយផ្សេងៗ ដែលអចលនវត្ថុនោះមានមកពីមុនៗ នោះបានឡើយ ។

មាត្រា ១០៦.~

បើអចលនវត្ថុដែលលក់នោះមានជាប់ពន្ធអាករផ្សេងៗ ពុំទាន់បង់ឱ្យរដ្ឋ នោះត្រូវដកហូតប្រាក់ថ្លៃលក់អចលនវត្ថុ
នោះបង់ពន្ធអាករទាំងនោះឱ្យរួចស្រេចជាមុនបង្អស់ ។

មាត្រា ១០៧.~

ក្នុងរយៈពេល ៣ថ្ងៃ ក្រោយដេញថ្លៃរួច ជនទាំងឡាយអាចនឹងសុំដល់ការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ឬអ្នកអនុវត្តសាល
ក្រមឱ្យលក់ឡាយឡងវិញបាននូវអចលនវត្ថុដែលលក់រួចហើយនោះ ។ ប៉ុន្តែពាក្យសុំនេះអាចនឹងទទួលបាន លុះត្រាតែអ្នក
ដែលសុំនេះអាចនឹងទទួលបាន លុះត្រាតែអ្នកដែលសុំលក់ជាថ្មីឡើងវិញនោះ បានដាក់ប្រាក់ថ្លៃលក់លើកមុននោះគ្រប់ចំនួន
ទាំងអស់នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ព្រមទាំងបង់ថែមមួយភាគប្រាំមួយនៃចំនួនប្រាក់ដែលលក់លើសពីមុននោះទៀត ។

មាត្រា ១០៨.~

ក្រឡាបញ្ជីបើបានទទួលពាក្យសំយ៉ាងនេះហើយ ត្រូវឱ្យដំណឹងអំពីពាក្យសុំនេះប្រគល់ឱ្យអ្នកអនុវត្តសាលក្រម ឱ្យយកទៅប្រគល់ឱ្យអ្នកទិញលើកមុន និងម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹងសុំអោយលក់ ហើយដែលមានចុះឈ្មោះព្រមទាំងកូនបំណុលដែលត្រូវរឹបអូសនោះផង ។

មាត្រា ១០៩.~

ប្រធានតុលាការត្រូវចេញដីកាកំរិតថ្លៃ ខែ ដែលត្រូវលក់ឡាយឡុងជាថ្មីទៀតឡើងវិញ នោះហើយបង្គាប់អោយអ្នកអនុវត្តសាលក្រមធ្វើប្រកាសអោយដំណឹងអំពីការលក់ជាថ្មីនោះផង ។

មាត្រា ១១០.~

ការលក់ជាថ្មីឡើងវិញនោះត្រូវលក់ក្នុងរវាងមួយខែ គិតពីថ្ងៃដាក់ពាក្យសុំដល់ការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ឬដល់ដៃអ្នកអនុវត្តសាលក្រម ។

មាត្រា ១១១.~

បើគ្មានជនណាសុំឱ្យលក់ជាថ្មីឡើងវិញ ដោយហ៊ានអោយថ្លៃលើសមួយភាគប្រាំមួយនៃថ្លៃលក់លើកមុនទេ ហើយបើដល់កំណត់ ១០ ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃលក់មក អ្នកទិញដែលបានដាក់ប្រាក់ធានារួចហើយ ពុំបានបង់ប្រាក់ថ្លៃទិញគ្រប់ចំនួន ព្រមទាំងថ្លៃសោហ៊ុយឯទៀតដែលខ្លួនត្រូវបង់នោះផងទេ នោះកូនបំណុលដែលត្រូវរឹបអូស និងម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹងសុំឱ្យលក់ហើយនឹងម្ចាស់បំណុលឯទៀតដែលមានឈ្មោះ និយាយរួមគឺជនទាំងឡាយណាដែលមានប្រយោជន៍ក្នុងរឿងនេះ អាចប្តឹងសុំឱ្យលក់ជាថ្មីឡើងវិញ ដោយហេតុអ្នកទិញពុំបានបង់ថ្លៃ ។

មាត្រា ១១២.~

ឯការលក់ក្រោយនេះ គឺត្រូវអោយលក់ពីថ្លៃដែលបានអោយដេញឡើងវិញនៅពេលលក់លើកមុន ។

មាត្រា ១១៣.~

បើលក់ឡាយឡុងលើកក្រោយនេះ បានថ្លៃតិចជាងពីថ្លៃលក់លើកមុន ទាំងថ្លៃដើម និងសោហ៊ុយផង នោះត្រូវបង្ខំអ្នកដែលបានទិញលើកមុន ហើយដែលពុំបានបង់សងថ្លៃតាមផ្លូវច្បាប់ និងបង្ខំដល់រូបកាយផងអោយសងដល់ចំនួនប្រាក់ទាំងប៉ុន្មានដែលបានកើតចេញពីការលក់លើកទី១ និងការលក់លើកទី២ ដោយគិតពីសោហ៊ុយផង ។

បើលក់លើកក្រោយនេះបានថ្លៃច្រើនលើសពីថ្លៃលក់លើកមុន ចំនួនប្រាក់ដែលលើសនោះត្រូវយកទៅអោយម្ចាស់បំណុលដែលមានចុះឈ្មោះ បើនៅសល់ត្រូវប្រគល់ឱ្យកូនបំណុល ។

អ្នកទិញលើកមុនអាចទាមទារសោហ៊ុយ ដែលខ្លួនបានបង់ក្នុងការទិញលើកមុននោះរួចទៅហើយពីអ្នកទិញ លើកក្រោយក្តី ពីម្ចាស់បំណុលក្តី ពីកូនបំណុលដែលត្រូវរឹបអូសក្តី ។

សោហ៊ុយ និងប្រាក់ធានានោះ ត្រូវបានទៅម្ចាស់បំណុលដែលមានចុះឈ្មោះ និងកូនបំណុលដែលត្រូវរឹបអូសដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌ ។

មាត្រា ១១៤.~

ចំពោះការសុំអោយរើលក់ឡាយឡងជាថ្មីឡើងវិញ ត្រូវអ្នកដែលមានប្រយោជន៍ក្នុងរឿងនេះធ្វើពាក្យប្តឹងទៅតុលាការ ។

មាត្រា ១១៥.~

តុលាការជំនុំជំរះលើពាក្យប្តឹងសុំនេះនៅវេលាជំនុំនេះខាងមុខដ៏ខ្លី ក្រោយពីបានហៅដីត្រឹមត្រូវឱ្យអោយអ្នកទិញលើកមុនដែលពុំបានសងថ្លៃគ្រប់ចូលមកជាចុងចម្លើយ

បើតុលាការចេញសាលក្រមសំរេចសេចក្តីតាមពាក្យសុំនោះ ត្រូវឱ្យចាត់របៀបលក់ឡាយឡងជាថ្មីចាប់តាំងពីថ្ងៃបិទប្រកាសផ្សាយតទៅ ។

មាត្រា ១១៦.~

១០ថ្ងៃមុនថ្ងៃលក់ឡាយឡង ជនដែលមានប្រយោជន៍ក្នុងការរឹបអូសអចលនវត្ថុជាអាទិជាម្ចាស់បំណុលដែលមានចុះឈ្មោះ និងម្ចាស់បំណុលដែលគ្រាន់តែមានសំបុត្រសាកម្មទណ្ឌធម្មតា ប៉ុន្តែមានសាលក្រមជាស្រេចដាច់ខាត អាចប្តឹងសុំឱ្យបដិសេធការរឹបអូសអចលនវត្ថុបាន ។

មាត្រា ១១៧.~

ប័ណ្ណប្រកាសលក់ឡាយឡងដែលយកទៅបិទ ហើយដែលមានចែងលក្ខខណ្ឌខាងលើចាំបាច់ត្រូវតែសរសេរអក្សរធំៗមើលឃើញស្រួល ដើម្បីឱ្យមហាជនចាប់អារម្មណ៍ចំពោះការអស់សិទ្ធិ និងសុំបដិសេធ ។

មាត្រា ១១៨.~

បើការលក់ធ្វើទីស្នាក់ការតុលាការក្តី ឬនៅទីស្នាក់ការគណៈកម្មាធិការឃុំក្តី ប្រធានតុលាការសំរេចយល់ព្រម ឬទាត់ចោលពាក្យបណ្តឹងសុំបដិសេធដោយចេញដីកាកិច្ចការប្រញាប់ក្នុងរយៈពេល ១០ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃដាក់ពាក្យសុំត្រឹមត្រូវ ដល់ថ្ងៃកំណត់ដើម្បីលក់ឡាយឡង តែត្រូវសំរេចក្នុងពេលដ៏គួរដើម្បីឱ្យប្រធានគណៈកម្មាធិការឃុំបានដឹងអំពីសេចក្តីសំរេចមុនថ្ងៃកំណត់អោយលក់ ។

បើពាក្យសុំត្រូវទាត់ចោលនោះត្រូវឱ្យដំណឹងភ្លាមទៅអ្នកអនុវត្តសាលក្រម ។ អ្នកអនុវត្តសាលក្រមត្រូវឱ្យដំណឹងទៅប្រធានគណៈកម្មាធិការឃុំ អំពីរឿងនេះហើយការលក់ត្រូវធ្វើតទៅ ។ សេហ៊ុយទាំងឡាយដែលឱ្យដំណឹងបណ្តាលឱ្យមានឧបត្តិហេតុនេះ ត្រូវជាបន្ទុករបស់ភាគីអ្នកចាញ់ក្តី ។

ក្នុងករណីដែលការរឹបអូសត្រូវបដិសេធដោយបណ្តាលមកពីខុស និងទំរង់ច្បាប់ប្រធានតុលាការត្រូវសំរេចថាតើចាប់តាំងពីកិច្ចត្រង់ណាទៅ នីតិវិធីត្រូវធ្វើឡើងវិញ ។

មាត្រា ១១៩.~

បើការរឹបអូសត្រូវបដិសេធដោយទាស់ខុស និងគតិច្បាប់ គឺថាការរឹបអូសនោះមិនគប្បីឱ្យធ្វើដោយមូលហេតុអ្វីមួយនោះការលក់ឡាយឡងត្រូវលើកទៅថ្ងៃមុខរហូតដល់មានសេចក្តីសំរេចអំពីទំនាស់ជាអង្គសេចក្តី ។

មាត្រា ១២០.~

ជនណាដែលតវ៉ាថា អចលនវត្ថុណាមួយជារបស់ខ្លួន ត្រូវធ្វើពាក្យប្តឹងតវ៉ា ក្នុងរវាង ៦ខែ គិតតាំងពីថ្ងៃលក់ឡាយ ឡុង ។ បើប្តឹងកំណត់នេះ ពាក្យនោះត្រូវទុកជាអសារឥតការ ។

បើផុតកំណត់នេះហើយជនដែលប្រកាន់ខ្លួនជាម្ចាស់អចលនវត្ថុណាមួយមានអំណាចត្រឹមតែប្តឹងទារសោហ៊ុយជម្ងឺចិត្ត ពីជនដែលធ្វើឱ្យខ្លួនបាត់បង់អំណាចកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុនោះតែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ១២១.~

បើជនណាប្តឹងតវ៉ាថាអចលនវត្ថុណាមួយជារបស់ខ្លួនបានជូនពាក្យប្តឹងតវ៉ានោះមុនថ្ងៃដែលលក់ឡាយឡុង ពាក្យប្តឹង នោះមិនបណ្តាលឱ្យខានលក់ឡាយឡុងទេ ។ ប៉ុន្តែតុលាការអាចសំរេចដោយឯកឯង ឬតាមពាក្យប្តឹងពីតួក្តីបង្អង់លក់ឡាយ ឡុងសិនក៏បាន ដូចមានបញ្ញត្តិមាត្រា ១១៦ និងមាត្រាតទៅ ។

មាត្រា ១២២.~

បើគ្មានពាក្យប្តឹងតវ៉ាសុំកុំឱ្យប្រគល់ប្រាក់ថ្លៃវត្ថុដែលលក់នោះទេ ត្រូវឱ្យកត់ឈ្មោះម្ចាស់បំណុលដែលប្តឹងសុំឱ្យរឹប អូសនៅក្នុងសាលក្រមដែលសំរេចពីការលក់ឡាយឡុង ដើម្បីឱ្យមកទទួលយកប្រាក់ថ្លៃវត្ថុដែលលក់បានរហូតដល់គ្រប់ចំ នួន ប្រាក់ដែលជំពាក់ ក្រោយពីបានកាត់សោហ៊ុយ និងពន្ធដារផ្សេងៗរួចហើយប្រសិនបើមាន ។

បើមានពាក្យតវ៉ាសុំកុំឱ្យប្រគល់ប្រាក់ថ្លៃវត្ថុដែលលក់បាននោះ ប្តឹងដល់ប្រធានគណៈកម្មាធិការឃុំ ក្រឡាបញ្ជី ឬអ្នក អនុវត្តសាលក្រម នោះប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ឡាយឡុងត្រូវប្រគល់ទៅឱ្យក្រឡាបញ្ជីរក្សាទុក ។ អ្នកអនុវត្តសាល ក្រម ឬប្រធានគណៈកម្មាធិការឃុំដែលបានទទួលប្រាក់បានមកពីការលក់ឡាយឡុង ត្រូវតែប្រគល់ប្រាក់នោះទៅឱ្យក្រឡា បញ្ជី ក្រឡាបញ្ជីត្រូវទទួលប្រាក់នោះទុក ។

ឯប្រាក់នោះឯងត្រូវទុកនៅក្រឡាបញ្ជី លុះត្រាតុលាការសំរេចពីពាក្យប្តឹងតវ៉ានោះរួចហើយស្រេច បណ្តឹងតវ៉ានេះ ត្រូវប្រធានតុលាការ ឬចៅក្រមដែលប្រធានចាត់តាំងសំរេចក្នុងរវាង ១ខែ ។

មាត្រា ១២៣.~

ការសំរេចក្តីនោះត្រូវការដោះស្រាយដែលប្រធានតុលាការ ឬចៅក្រមដែលប្រធានតុលាការចាត់តាំងបានសុំតាម ច្បាប់ ចំពោះបំណុលនោះមានសំបុត្របញ្ជីហៅថា ហ៊ីប៉ូតែក ឬបំណុលដែលមានឯកសិទ្ធិទៀតតាមសមធម៌ ចំពោះបំ ណុលនោះមានតែសំបុត្រសាកម្មទណ្ឌធម្មតា សេចក្តីសំរេចនោះត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុដែលត្រូវធ្វើក្នុងគ្រានោះ ហើយត្រូវ រក្សាដើមកំណត់ហេតុនោះនៅក្នុងការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ។

មាត្រា ១២៤.~

បើតួក្តីមិនព្រមព្រៀងគ្នា តាមសេចក្តីសំរេចនោះទេ ប្រធានតុលាការ ឬចៅក្រមដែលទទួលចាត់តាំងនោះត្រូវប្រាប់ អ្នកដែលប្តឹងតវ៉ាឱ្យប្តឹងតវ៉ាទៅតុលាការ ។

ជំពូកទី ៣

អំពីការដាក់គុកបង្ខំរូបកាយ

មាត្រា ១២៥.~

ការដាក់បង្ខំដល់រូបកាយនោះ គឺជាការបង្ខំកូនបំណុលដែលរឹងរូសឱ្យបំពេញកិច្ចសន្យារបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១២៦.~

ការដាក់គុកបង្ខំរូបកាយនេះ ទោះបីកូនបំណុលបានទទួលរងរួចហើយក៏មិនបណ្តាលឱ្យកូនបំណុលនោះរួចខ្លួនពីជំពាក់ គេទេ បើបំណុលមិនបានរលត់ដោយបានសងជាប្រាក់កាស ឬដោយប្រការណាមួយដែលច្បាប់សំរេចទុកនោះទេ បំណុល នោះត្រូវនៅជំពាក់តទៅ ។

មាត្រា ១២៧.~

ការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយមិនឱ្យរាំងស្ទះ ឬអាក់ខានដល់ការទារប្រាក់ដែលធំធេង និងការរឹបអូសរបស់ទ្រព្យទេ ។ ម្ចាស់បំណុលមានសិទ្ធិពេញទីក្នុងការសុំឱ្យដាក់គុកកូនបំណុលបង្ខំឱ្យទារប្រាក់ផង ហើយសុំឱ្យរឹបអូសយករបស់ទ្រព្យព្រម ជាមួយផងដែរក៏បាន ។

មាត្រា ១២៨.~

ការដាក់គុកដល់រូបកាយនេះ តុលាការគ្មានសិទ្ធិអនុញ្ញាតឱ្យដោយឯកឯងទេ តែត្រូវមានពាក្យប្តឹងសុំពីម្ចាស់បំណុល ឬ ក៏សុំប្តឹងដោយមាត់ទូទៅនៅពេលជំនុំជំរះក៏បានដែរ បើប្តឹងសុំមាត់ទូទៅដូច្នោះត្រូវឱ្យចុះសេចក្តីសុំនោះនៅក្នុងសៀវភៅ សំរាប់កត់កំណត់ហេតុជំនុំជំរះ ។

មាត្រា ១២៩.~

ការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយនេះ អាចនឹងសុំទៅទល់នឹងពេលជំនុំជំរះចេញសាលក្រមក៏បាន ។

មាត្រា ១៣០.~

តុលាការអាចនឹងបង្ខំឱ្យកូនបំណុលរកប្រាក់សងក្នុងរវាង ៦ខែ បានតែត្រូវឱ្យអធិប្បាយហេតុឱ្យសព្វគ្រប់ជាសំអាង ក្នុងសាលក្រម ។ ក្នុងរយៈពេលកំណត់នេះ ការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយពុំអាចធ្វើបានឡើយ ។

មាត្រា ១៣១.~

ការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយកូនបំណុលត្រូវដាក់ក្នុងពន្ធនាគារខាងលំនៅរបស់កូនបំណុល ។

មាត្រា ១៣២.~

សាលាជំនុំជំរះក្តីមិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យមានការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយ :

- ១-អនីតិជនអាយុតិចជាង ១៨ឆ្នាំ
- ២-មនុស្សចាស់មានអាយុលើសពី ៦៥ឆ្នាំ ចំពោះស្ត្រី និងលើសពី ៧០ឆ្នាំ ចំពោះបុរស
- ៣-ជនពិការ

- ៤-នារីមានផ្ទៃពោះ និងនារីមានកូនអាយុតិចជាង ៣ឆ្នាំ
- ៥-ជនអ្នកធានា
- ៦-ជនជាញាតិរបស់ម្ចាស់បំណុលរហូតដល់ជួរទី ៤ រាប់ទាំងជួរនេះផង
- ៧-កូនបំណុលដែលជំពាក់ប្រាក់តិចជាងមួយសែនរៀល” ១០០.០០០រៀល”
- ៨-ជនជាទាយាទរបស់កូនបំណុល ។

មាត្រា ១៣៣.~

ថេរៈវេលានៃការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយ ត្រូវធ្វើទៅតាមសមាមាត្រ នៃចំនួនប្រាក់ជំពាក់ដែលមិនសង ថេរៈវេលា នេះត្រូវកំណត់ដូចតទៅ :

- មួយខែ សំរាប់ប្រាក់ជំពាក់ពី ១០០.០០០៛.០០ ដល់ ២០០.០០០៛.០០
- ពីរខែ សំរាប់ប្រាក់ជំពាក់ពី ២០០.០០០៛.០០ ដល់ ៤០០.០០០៛.០០
- បីខែ សំរាប់ប្រាក់ជំពាក់ពី ៤០០.០០០៛.០០ ដល់ ៦០០.០០០៛.០០
- បួនខែ សំរាប់ប្រាក់ជំពាក់ពី ៦០០.០០០៛.០០ ដល់ ១.២០០.០០០៛.០០
- ប្រាំខែ សំរាប់ប្រាក់ជំពាក់ពី ១.២០០.០០០៛.០០ ដល់ ៣.០០០.០០០៛.០០
- ប្រាំមួយខែ សំរាប់ប្រាក់ជំពាក់ពី ៣.០០០.០០០៛.០០ ដល់ ៦.០០០.០០០៛.០០
- ប្រាំបីខែសំរាប់ប្រាក់ជំពាក់ពី ៦.០០០.០០០៛.០០ ឡើងទៅ ។

មាត្រា ១៣៤.~

បើកូនបំណុលដែលទទួលបានការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយនោះមានជំងឺ ហើយទុកឱ្យនៅក្នុងគុកតទៅនាំឱ្យអន្តរាយជីវិត តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល ឬរបស់ប្រធានពន្ធនាគារ ដោយមានសំបុត្រពេទ្យជូនភ្ជាប់មកជាមួយផងនោះ ប្រធានតុលាការត្រូវដោះលែងខ្លួនកូនបំណុលតាមពាក្យសុំនោះ ។

មាត្រា ១៣៥.~

ម្ចាស់បំណុល បើទុកជាកូនបំណុលមិនទាន់សងប្រាក់ជំពាក់ អាចប្តឹងសុំអោយដោះកូនបំណុលពីពន្ធនាគារបាន ។
បើមានពាក្យប្តឹងសុំពីម្ចាស់បំណុលដូច្នោះ ប្រធានតុលាការត្រូវអោយដោះលែងតាមពាក្យសុំនោះ ។

មាត្រា ១៣៦.~

ការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយត្រូវធ្វើតាមពាក្យប្តឹងពីម្ចាស់បំណុល ។ អ្នកអនុវត្តសាលក្រម ត្រូវជូនពាក្យដែលប្តឹង ដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយ ទៅប្រធានតុលាការ ព្រមជាមួយនឹងលិខិតឯទៀតអមជាមួយផង គឺសាលក្រមដែលអនុញ្ញាតិ បង្ខំដល់រូបកាយ និងបង្កាន់ដៃដាក់ប្រាក់ថ្លៃអាហារជូនរដ្ឋសំរាប់មួយខែយ៉ាងតិច ។

មាត្រា ១៣៧.~

ប្រធានតុលាការ កាលបើពិនិត្យឃើញមានលិខិតសព្វគ្រប់ហើយ ត្រូវបង្គាប់អោយនាំកូនបំណុលទៅដាក់គុក ។

មាត្រា ១៣៨.~

បើកូនបំណុលតវ៉ាពីរឿងដាក់គុកនេះ អ្នកអនុវត្តសាលក្រម ត្រូវនាំកូនបំណុលនោះ ទៅប្រធានតុលាការ ។ ប្រធានតុលាការត្រូវសំរេចដោយដីការអំពីការតវ៉ាដោយលិខិត ឬ ដោយមាត់ទទេ របស់កូនបំណុលនោះ ។ ឯអ្នកអនុវត្តសាលក្រម ត្រូវតំណាងម្ចាស់បំណុលក្នុងពេលសំរេចសេចក្តីនោះ ។

មាត្រា ១៣៩.~

បើហេតុដែលកូនបំណុលយកមកអាងនោះមិនទុកជាបានការទេ ប្រធានតុលាការ ត្រូវចេញដីកាបង្គាប់ អោយដាក់គុកកូនបំណុលនោះ ។ ចំណែកឯប្រធានពន្ធនាគារ កាលបើឃើញដីកានេះហើយ ត្រូវទទួលបានបំណុលដែលត្រូវដាក់គុកនោះ ។ ដីកានោះត្រូវអនុវត្តភ្លាម ។

មាត្រា ១៤០.~

ថ្លៃអាហារ ត្រូវតែបង់មុនដរាប គឺមួយខែ អោយបង់ម្តង ។

មាត្រា ១៤១.~

បើម្ចាស់បំណុលភ្លេចបង់ ឬពុំបានបង់ថ្លៃអាហារនេះ ត្រូវអោយដោះលែងកូនបំណុលនៅវេលាមួយថ្ងៃក្រោយដែលផុតកំណត់ខែដែលបានបង់ថ្លៃអាហារហើយនោះ ។

មាត្រា ១៤២.~

បើម្ចាស់បំណុលខ្លួនឯង បានប្តឹងសុំអោយដោះលែងកូនបំណុលពីគុក ឬបើត្រូវដោះលែងកូនបំណុលនោះពីគុកដោយម្ចាស់បំណុលមិនបានបង់ប្រាក់ថ្លៃអាហារនោះ ម្ចាស់បំណុល មិនអាចប្តឹងសុំអោយយក កូនបំណុលនោះមកដាក់បង្ខំជាថ្មី ទៀតពីប្រាក់ដដែលនោះពុំបានឡើយ ។

ច្បាប់នេះ រដ្ឋសភានៃរដ្ឋកម្ពុជា បានអនុម័ត នៅថ្ងៃទី ០៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២ នាសម័យប្រជុំ វិសាមញ្ញនៃនីតិកាលទី១ ។

ភ្នំពេញថ្ងៃទី ០៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩២

បានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
អគ្គលេខាធិការប្រឹក្សារដ្ឋ
ហត្ថលេខា និងត្រា : ចាន់ វ៉ែន

ជ.រដ្ឋសភា
ប្រធាន
ហត្ថលេខា និងត្រា : ជា ស៊ឹម

.....

លេខ : ៥៤ ច.ល

បានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩២
ប្រធានមន្ទីរក្រសួងយុត្តិធម៌
អនុប្រធាន តុង ពារី

